

Referendum kljub mnogim opozorilom

Akcije za razpis referenduma za četrti samoprispevek smo se lotili z velikim tveganjem. Nismo upoštevali opozoril raznih anket, preцениli smo ekološko osveščenost, podcenili smo vpliv gospodarskih razmer in splošnega nezadovoljstva, ki ostaja kljub dejstvu, da se življenjski standard dviga. Prebivalci Ljubljane so ostali kot molčeča večina. To je nekaj misli iz bogate razprave, s katero so na seji občinskega komiteja ZKS v sredo, 17. decembra ocenjevali rezultate nedavnega referenduma.

Celo delegati, ki so obravnavali in nazadnje tudi sprejeli odlok o razpisu referenduma niso bili povsem enotni. Bile so celo pobude, naj bi razpis referenduma odložili. Lotili smo se zadeve kljub vrsti negativnih okoliščin. Menili smo, da razne podražitve in neurejene zadeve na področju komunale ne bodo odločilno vplivale na izid referenduma. Na področju obveščanja smo sicer napravili zelo veliko, nismo pa dovolj zavzeli strokovnjake, da bi podali svoje poglede na razreševanje ekoloških problemov Ljubljane.

Zbori krajanov v krajevnih skupnostih niso odigrali svoje vloge. V dosedanjem aktivističnem delovanju smo jih kar nekako opustili, ljudje so se jih odvadili in tako tudi zdaj niso prišli. Udeležil se jih je v glavnem le krog aktivistov, ki so takorekoč prepričevali sami sebe.

Na seji komiteja so med drugim menili, da akcije skupin, ki so nastopale proti uvedbi samoprispevka niso imele odločilnega vpliva na izid referenduma. Volilci so bili cel prenečeni, zakaj dovolimo skupinam in posameznikom odkrito nastopa-

nje pred samimi volilci na sam dan referenduma, saj zakon kaj takega ne dopušča – tudi aktivistom socialistične zveze ne. Ti so se strogo držali zakonskih določil in na sam dan volitev niso nastopali.

Osnovne organizacije morajo oceniti ravnanje komunistov, ki v tem pogledu ni bilo vedno enotno. Nekateri so se ob neposredni nalogi glede referenduma prvič srečali z načeli demokratičnega centralizma in kaže, da se niso povsem znašli.

Uvod v razpravo o prenovi zveze komunistov so podali sekretar OK ZKS Brane Bertonec, predsednik OK SZDL Janko Rednak in predsednik OK ZSMS Branko Golob. Dolga leta smo zapravljali zaupanje občanov; ugled si lahko komunisti povrnejo le z znanjem in osebnim zgledom. Vsekakor bo potrebna tudi kadrovska prenova ZK, je dejal med drugim Brane Bertonec. Branko Golob pa je poudaril, da bodo ena od oblik političnega delovanja zveze komunistov med mladimi interesne dejavnosti, kjer bi morali imeti člani ZK odločilni vpliv. Iz obširnega uvoda v razpravo, ki

ga je podal Janko Rednak povzema mo mnenje, da morajo občani občutiti SZDL kot politični subjekt, vreden vsega zaupanja. Temu cilju bo potrebno prilagoditi tudi organizacijske oblike SZDL. Med temi oblikami naj omenimo terenske, ulične in hišne odbore in poverjenike SZDL. Eden od pogojev za učinkovitost in množično SZDL pa je prenova ZK, ki naj postane bolj učinkovita in bolj dosledna. Med nalogami SZDL v prihodnjem obdobju naj omenimo krepitev družbenih organizacij in društev v vseh okoljih in na vseh ravneh, obravnavanje in razreševanje najbolj pomembnih življenjskih problemov, konkretne akcije namesto sestankov, ki ne smejo biti vsebina dela, razvijanje solidarnosti in tovarištva med ljudmi v KS.

Člani komiteja so v razpravi priložili izvajanja vseh treh uvodničarjev in zavezali predsedstvo komiteja ZKS, da podrobno opredeli vsa vprašanja, ki morajo ostati na dnevnem redu pri vsem nadaljnjem delovanju zveze komunistov.

N. I.

Seja občinske konference SZDL

V ponedeljek, 22. decembra se je sestala občinska konferenca SZDL Ljubljana Center na 16. seji. Obravnavali so poročilo o delu v letu 1986, ocenili so referendum za četrti samoprispevek in sprejeli smernice za delo v letu 1987. Ker se je konferenca sestala hkrati z zaključkom redakcije našega glasila, bomo o njej poročali v naslednji številki Dogovorov.

PREDSEDSTVO OK ZKS O REFERENDUMU

Prihodnost bo dala oceno naše ekološke osveščenosti

Ljudje samo besedam ne verjamejo več. Ali je skupina mladih vplivala na izid referenduma? Trezna razmišljanja. Naši cilji morajo biti dolgoročnejši. Odgovornost se ne da deliti. Zgodovina bo dala oceno o ekologiji. Takšne in podobne misli so se prepletale v skoraj dvourni razpravi o rezultatih referenduma samoprispevka na seji predsedstva komiteja ZKS 9. decembra.

Neizpodbitno je, da so bili aktivisti v DPO in komunisti glavno gibalno vseh razprav. Žal so se te razprave vse preveč sukale v ožjem krogu znotraj organov in forumov, kar pomeni, da bodo morali spremeniti metode in načine našega dela. Dobro pripravljene programe in odločilna živa beseda ter neposredni stiki z ljudmi, bodo v prihodnje merilo naših rezultatov. Vsaka taka in podobna akcija pa bo zahtevala več strokovnih priprav in tudi znanja nas samih, saj na strokovna vprašanja občanov dostikrat nismo mogli niti znati odgovorjati. Časi, ko smo vsi vse vedeli in znali so minili. Moč je v znanju, znanje pa pomeni boljše osveščenost ljudi do raznih vprašanj.

Položaj v katerem smo navaja ljudi k razmišljanju. Težko gospodarsko stanje prizadene v tej ali drugačni obliki skoraj vsakega občana. Bolj bomo morali prisluhniti potrebam in željam krajanov. O tem smo že pisali, spremenili pa malo. Najbrž smo podcenjevali tudi razmerje sil in razpoloženje ljudi do predloženega programa. Najbrž sami nismo doumeli kaj se v družbi dogaja. Izid je bil sicer odraz dobre volje ljudi, hkrati pa tudi pobuda, da bomo morali, pa če to hočemo ali ne, posvetiti več pozornosti reševanju ekoloških problemov in bolj

skrbeti za čisto okolje.

Na javnih zelo odprtih razpravah tudi ni bilo mladih, ki bi kot nosilci prihodnjih akcij, dali teži te akciji. Zadovaljili smo se z udeležbo na zborih krajanov na podlagi nekaj odstotkov. Manj pa je bila prisotna politična dimenzija razmer na posameznih področjih in pa argumentov za mobilizacijo občanov, sami rešujejo probleme tudi v tej obliki. Tako se je razprava dostikrat zožila le na tehnično-tehnološke rešitve, ki so vse bolj kazale na reševanje stanovanjsko komunalnih vprašanj, ki pa so prav tako pekoča kot naša ekologija.

Naj še tako ocenjujemo in analiziramo naše delo, ekološki, komunalni in drugi problemi ostanejo. Ponovno bo treba ovrednotiti naše razvojne programe in znova opredeliti realne možnosti in prioritete. Navaditi pa se bomo morali tudi na to, da bomo v resnici naredili tisto, kar strokovno pripravimo, rečemo in obljubimo. Nova zavest, ki prežema politično in vsako drugo javno mnenje posameznika in forumov zahteva spoštovanje in dosledno izvajanje sprejetega. Samo po rezultatih nas bodo občani spoštovali in samo z rezultati bomo krepili njihovo zaupanje. Nismo napravili koraka nazaj kot nekateri pravijo, toda vsak naj najprej pomete pred

svojim pragom, v lastni organizaciji in okolju.

V drugi točki dnevnega reda so člani predsedstva razpravljali o stanovanjskem gospodarstvu v občini Center. Samoupravna stanovanjska skupnost Ljubljana Center upravlja z 10.576 stanovanj. Od tega je 7902 družbenih stanovanj, stanovanj last federacije in drugih zveznih organov je 143, najmeno-lastniških stanovanj je 332, etažno lastniških stanovanj pa 2199. V okviru družbenih stanovanj je 4993 stanovanj tako imenovanega SLP sklada, ki ga po pooblastilu izvršnega sveta skupščine občine oddaja stanovanjska skupnost. Stanovanjska skupnost upravlja tudi s 1535 poslovnimi prostori, od katerih je 963 družbenih, 572 pa etažno lastniških in last organizacij združenega dela. Značilnost stanovanjskega sklada v občini je, da imamo pretežno starejši stanovanjski sklad, ki bi zahteval ogromna vlaganja najprej za sanacijo in šele nato bi lahko govorili o normalnem vzdrževanju. Stanovanj je do 100 let starih 7807, nad sto let pa 2769, ki se nahajajo v 340 stanovanjskih hišah. Povprečna starost stanovanj je 57 let, povprečna starost poslovnih prostorov pa je 85 let. Kot zanimivost naj omenimo, da je najstarejša hiša v občini s plosnje Gosposka 4 in to iz leta 1360.

Ker se je na tem področju obojestransko nabralo toliko problemov, je predsedstvo ZK zahtevalo dodatno pojasnilo, nakar bo o tej pereči problematiki v Ljubljani ponovno razpravljalo.

LOJZE CEPUS

Rezultati boljši od pričakovanih

Vsi trije zbori skupščine občine Ljubljana Center so se 18. decembra sestali na zadnjih sejah v letošnjem letu. Obravnavali in sprejeli so resolucijo o gospodarjenju v letu 1987, hkrati pa so obravnavali tudi rezultate gospodarjenja v letu, ki se izteka.

Iz obrazložitve, ki jo je na seji zbor krajevnih skupnosti podala v imenu izvršnega sveta Marjana Lajler povzemamo ugotovitev, da so se negativne težnje na področju gospodarjenja proti koncu leta nekako izravnale. Prvotnemu zagonu v začetku leta je sledil strm padec, v zadnjih dveh mesecih pa opažamo tako na področju industrijske proizvodnje, kakor na področju izvoza tolikšen porast, da lahko za vse leto 1986 pričakujemo kar zadovoljive rezultate.

Zaposlovanje se giblje v začetnih okvirih. Osebnih dohodki so nominalno porasli za 93,6 odstotka in znašajo zdaj v povprečju v občini 121 tisoč dinarjev. Rast sredstev za osebne dohodke pa je nekoliko višja od rasti dohodka. Izvoz je večji kar za 20 odstotkov, pokritje uvoza z izvozom pa je približno enako kot lani.

Ob predlogu resolucije za leto 1987 pa je izvršni svet opozoril delegate, da sprejemamo dokument v času, ko so določena vprašanja v predlogu republiške resolucije še odprta. Zato so delegati sprejeli predlog, da pooblaščajo izvršni svet, da uskladi občinsko resolucijo

z republiško v tistem delu, ki obravnava delitev dohodka za splošne in družbene potrebe. Delegati so še posebej pohvalili izvršni svet, da je podal podroben odgovor in obrazložitev na vsako pobudo in predlog, ki so ga podale posamezne delegacije v razpravi o osnutku resolucije.

Delegati so med drugim sprejeli pobudo, za ureditev območja Špice na Ljubljani. Posebej so sprejeli pobudo mladih, naj bi jim zagotovili ustrezne prostore za interesne dejavnosti. V ta namen so zadožili izvršni svet, naj si prizadeva kar najhitreje najti ustrezen rešitev.

V nadaljevanju seje so delegati obravnavali osnutek dopolnitev prostorskih sestavin srednjeročnega plana s programskimi osnovami za območja Cankarjevo nabrežje in Križevniška ulica, hotel Lev in Koližej in Elektro Ljubljana. Posebnih pripomb niso imeli razen na območje hotela Lev, kjer se počutijo stanovalci ogrožene zaradi nameranih posegov te delovne organizacije. Njihove predloge in pripombe bodo podrobno proučili.

N. I.

Decembrski sneg pač ne more nikogar presenetiti. Pa pustimo to pot komunalce pri miru, saj so slišali že kar dosti grdih besed. Naš posnetek je s tistega območja, kjer snežno prekrivalo nikogar ne moti.

Spominska plošča Vinku Kristanu-Cenetu

Tik pred praznikom republike so na Trubarjevi cesti 75 odkrili spominsko ploščo vodji rekrutnega odseka Glavnega poveljstva partizanskih čet in inštruktorju CK KPS Vinku Kristanu-Cenetu, ki je padel pod krogami italijanskih okupatorjev prav na kraju, kjer stoji danes plošča.

Vinko Kristan se je že kot 16-leten mladenič vključil v politično delo. Z 18 leti je bil 1935 leta sprejet v KP. Po nalogu KP je deloval v Zvezi kmečkih fantov in deklet.

Postal je inštruktor CK KPS in bil poslan na Dolenjsko, kjer je organiziral mladino v SKOJ in v Novem mestu osnoval tudi ilegalno okrožno partijsko tehniko.

V letu 1940 je v Dolenjskih toplicah pripravil okrožno partijsko konferenco. Bil je izvoljen za sekretarja novega okrožnega komiteja.

Po kapitulaciji jugoslovanske

kraljevske vojske leta 1941 se je po nalogu KP vrnil v Ljubljano. Že v septembru je začel delati pri Glavnem poveljstvu slovenskih partizanskih čet kot član rekrutnega odseka. V Ljubljani je kot ilegalce Cene organiziral odhode ljubljanski fantov in deklet v partizane.

Tu je 9. aprila 1942 padel pod streli okupatorja, ko je prišel v hišo na sedanji Trubarjevi cesti 75, kjer bi moral imeti sestanek s predstavnikoma gorenjskih partizanov.

ZB je Vinku Kristanu odkrila ploščo na hiši, v kateri je bil ustreljen že kmalu po osvoboditvi. Zaradi rekonstrukcije Trubarjeve ceste pa je bila pred osmimi leti hiša porušena. Ves ta čas si je ZB prizadevala za ponovno namestitev nove spominske plošče, kar ji je končno uspelo za letošnji praznik republike.

TATJANA PUST